

OFFER OF EXCHANGE

Exhibition Curator:

Giovanni Naves

Texts:

Magdalena Dziurlikowska, Alejandra
Lundén,
Giovanni Naves, Alessandra Di Pisa.

Graphic Design:

Giovanni Naves and
Vera Ljung

Thanks to:

Helena Holmberg, Patrik Lindgren, Michel Reisler,
Mia Zeeck, Måns Wränge, Karina Ericsson Wärn

This exhibition is part of the show "Juggling 7,
Holding 38" produced for Skulpturens Hus by
Konstfack's International Curatorial Programme in
the spring of 2005.

CuratorLab

Konstfack
University College of
Arts, Crafts and Design

Printed by:

typografen.se

The definition of the Sanskrit word *anatman* is "not-self" or, less literally "insubstantially", selfless. According Buddhism, the ego is something to be obliterated, in order to take one from the realms of *Samsara*, the constant rebirth, to nirvana, the going out of the fires of craving, aversion and delusion. What for Buddhists is considered taboo is for other beliefs and cultures the substance from what all the myths are made. Take for example the Greek archetypes, the arcane of Tarot, the millions of Hindu divinities. God is made in the image of man. On the other hand, The American Psychoanalytic Association holds that the I or self is better defined as "the total person of an individual in reality, including one's body and psychic organization; one's 'own person' as contrasted with 'other persons' or objects outside one's self.". Bourriard quotes in *Relational Esthétiques* that the idea we have of ourselves is the idea we have the others have of ourselves. Buried under layers upon layers of self-construction, we are just offers of exchange in a complex environment of social correspondence.

Förord

In the field of art, the complexities of the human personality are the raw material from where all art is made. Art is always, in a way or another the representation of the one representing it. But the conceptual discussion of the different modalities in which the creation of one's identity can be expressed artistically is mostly part of a modernist and post-modernist agenda. And although the discussion is presented and permeates in a way or another most of art we see nowadays, there are a number of artists that are deeply investigating the factors that internally or externally dictate the way we define ourselves as exclusive and unique individuals.

In the exhibition OFFER OF EXCHANGE is my intention to present artists that are working on the issue in different angles and challenging ways. But two questions permeate all the works chosen to this exhibition: How much of one's personality is the result of its surroundings and how much of it is one's own creation? Are we ever aware of how the process takes place? Some are, in the case of Magdalena Dziurlikowska, working upon the external factors that influence the way individuals relate to idea they have of themselves. In Alessandra di Pisa, her multiple "identities" are the result of a chaotic and random process, based on conventional methods for producing stereotypes. Alejandra Lundén plunges herself (together with her audience) in questions related with conservative definitions in art and identity. However, in the constitution of identity the possibilities seem to be infinite. Or are they not?

Ett samtal mellan Alessandra Di Pisa, Giovanni Naves, Alejandra Lundén och Magdalena Dziurlikowska.

GN (Giovanni Naves): När jag tittar på era verk ser jag att ni, trots att ni nästan alltid är själva objekt i det ni gör, har klarat uppgiften att diskutera identitetsskapande utan att hamna i något slags självbiografisk reflektion. Kan någon av er motivera det?

ADP (Alessandra Di Pisa): Visst är man ett objekt och det intressanta för mig är just att försöka gå in och fundera på vad är det som formar mig. Vad blir jag påverkad av, vilka politiska och sociala strukturer påverkar mig. Vi blir formade som barn beroende av vilken kultur vi växer upp i, med vilken religion, under vilka familjeförhållanden osv. Skolan spelar också en stor roll i forandet av våra identiteter. Beroende på vad ett samhälle anser att de behöver för typ av arbetare i framtiden så lägger man upp skolschemat så att man t.ex. har mer matematik på schemat om samhället tror att det kommer att behövas flera ingenjörer om 20 år. På det sättet blir man stöpt i en form hela tiden. Framför allt tittar jag på media och den ekonomiska marknadens inflytande, som har en otrolig stor makt i identitetsskapandet.

MD (Magdalena Dziurlikowska): För mig är det inte en så tydlig skillnad mellan det individuella och den utifrån konstruerade individualiteten och det är signifikativt i sig. De verk som jag har på utställningen handlar om mig specifikt, men jag utgår från vad andra har sagt om mig. Man inkorporerar det som andra säger om en själv och skapar sig själv genom en sådan omväg. Man blir till som människa i andras blick. Hur vet man att man har en viss egenskap innan den har bekräftats eller manifesterats i ett sammanhang? Det är lite skrämmande men man blir den som andra säger att man är, jag ser ingen annan väg.

ADP: Jag vet inte om jag håller med dig här. Man är inte vad andra säger att man är, utan man skapar sin identitet i förhållande till vad andra säger. Men visst, identitet uppstår först i mötet med 'den andra'.

GN: Du Magdalena har sagt att du använder dig själv och inte någon konstruerad gestalt. Men i vissa av dina verk som t.ex. "Visning" berättar du om dig själv i tredje person och genom det skapar avstånd mellan dig, din uppfattning om dig själv och de andra som kommer in på besök i din lägenhet. Men hur tar man avstånd från sig själv egentligen?

MD: Det är ganska enkelt att vara distanserad (ler). Jag tror att man tycker om sitt verk för att det är ens eget men man kan också anlägga en distanserad blick på det, som om det vore någon annans, och bedöma dess kvalitet. Jag tycker att det är likadant i förhållande till sig själv. Man kan bedöma och se sig själv utifrån. Den här distanserade tekniken tillämpar jag i flera verk men jag förblir alltid mig själv. Jag berättar egentligen om mig själv hela tiden.

GN: På det sättet skiljer du dig från Alessandra, eftersom allt hon skapar är i själva verket fiktion.

ADP: Intressant att du tar upp det. Det är en fiktion som alla är medvetna om, men ändå tar vi emot denna fiktion som en realitet. Ett bra exempel här är dokusåporna. Det är denna motsägelse som intresserar mig. Vi söker ständigt skapa och utveckla vår identitet, mer eller mindre medvetet och detta sökande blir alltmer frenetiskt ju mer sekulariserat samhället blir. Religionen gav oss förr en grund som vi kunde bygga upp våra identiteter runt, idag får vi ständigt söka efter något att klänga fast vid. Det som fascinerar mig är hur vi dras till det alltmer banala. Vi lär oss hur en person ska vara och agera utifrån dokusåpor. Vi söker skapa vår identitet utifrån mediala referenser som är totala produkter av det enorma ekonomiska maktspelet som marknadsför sig genom just media. Vårt sökande efter oss själva kommer längre och längre ifrån verkligheten.

GN: Jag tycker att det du diskuterar tar i Alejandras verk en helt annan form. Hon har bestämt sig för att vara en agent i några av hennes verk, att använda sig av en traditionell begrepp som familj och konfrontera detta med idéen av det tillfälliga mötet som element i identitetsskapandet. Är din avsikt Alejandra att kritisera den uppfattning av familj som den ultimata personlighetsbyggande element?

AL (Alejandra Lundén): Jag vet inte om jag skulle kalla det kritik. Däremot kan jag säga att undersökning av själva begreppet intresserar mig. Mötet är centralt för mig eftersom det är då vi kan närmar oss idén om sig själv genom någon annans ögon, som Magdalena nämnde tidigare. Vem som betraktar mig, vad är för signaler som jag får från den andra personen. Upplevelsen av sig själv och idén de andra har av oss sätts i rörelse under interaktionen. Du frågade i början om varför är inte våra verk självbiografiska, även om vi, i olika grad, finns i dem. Det är viktigt för mig att mitt verk inte handlar enbart om mig eftersom verket skulle tömmas snabbt för betraktaren. Under arbetet använder jag mig av mig själv för att skapa mötet men varje individ är aktiv i skapande av situationen. Det är de som överväger och väljer, antigen är de

med eller inte. Dessutom är interaktionen mellan deltagarna något jag inte lägger med i. Anledning att jag tar upp begreppet om familjen är att denna strukturen är bärande av vilket samhälle som helst. Och i den lilla strukturen är där en stor del av vår personlighet formas.

GN: Men även om enligt dig familjen anses vara den väsentliga utformaren, kommer den tiden när man "släpps ut" i världen. Och då kommer andra referenser att spela en viktig roll, till och med ta över vissa familjekonventioner och stereotyper. Dessutom är samhället ett mycket mer komplext fenomen nuförtiden. I många av Alessandras verk upplever man att betydliga förändringar i ens idé om sig själv kan uppstå inom loppet av bara en enda dag.

ADP: Dagligen, från morgon till kväll, bombarderas vi av impulser som formar vårt sätt att se på omvärlden. Detta ständiga intag av information gör att det blir enormt svårt att se vilka mönster och vilka strukturer som agerar bakom budskapen som sänds ut. Inte heller familjekärnan är intakt, utan även den blir naturligtvis extremt påverkad av allt omkring.

AL: Dessutom, det vi kallar kärnfamilj håller på att förändras. Det finns idag nya strukturer, grupperingar som har andra former och som vissa inte vill kalla familj, men för de som lever i dem känns det bara rätt. Vad är det som definierar begreppet familj egentligen?

MD: Bilden av den ideala kärnfamiljen är bara en kort parantes inom historien. Man behöver inte gå många decennier tillbaka för att hitta familjebildningar som liknar de nya sammansatta familjerna. Dessutom är den stabila familjen om fyra ett massmedialt konstruerat ideal. ADP: Även begrepp som familj och äktenskap har idag en stor avsändare som är media, inte minst genom Hollywood filmer. Det intressanta här är att se hur fiktioner skapar traditioner. Det är viktigt att ifrågasätta syftet med skapandet av dessa ideal.

GN: Ni har alla diskuterat de nya maktstrukturerna som påverkar oss och ersätter familj som den avgörande element i personlighetsskapandet. Alessandras verk, "Alessandra Di Pisas Videodiary", handlar mycket om hur media tvingar på oss komplexa och flexibla stereotyper som man kan tradera som något slags social valuta. I Magdalenas "Middag med Mig Själv" är det sociala behovet av bekräftelse en avgörande faktorn i identitetsskapande. I Alejandras "Five minutes Family" är det som uppstår i det vardagliga mötet med de andra ett viktigt aspekt. Är media och samhälle de viktigaste element vi refererar oss till idag?

ADP: Absolut. För bara femtio år sedan hade vi inte det överflöd av information som vi har idag. Det är omöjligt att idag inte konsumera någon slags information via tv, tidningar, reklam osv. Men faktumet att vi omringas av så mycket bilder gör att det blir svårt att vara medveten om allt man sett och än mindre ges man någon möjlighet att reflektera över det man ser. Resultat blir att vi via media blir matade med hur t.ex. ”Den ideala kroppen” ska se ut, och det är denna bild som smyger sig in i vårt omedvetna och som blir vår referenspunkt istället för att vi har vår egen kropp som utgångspunkt.

GN: Men blir de referenser vi plockar från media ett väsentligt element i vårt personlighetsbyggande eller är de obetydliga, utbytbara? Utgör de en permanent stämpel på oss? ADP: Det som jag refererar till är det ideal som finns just nu. Om idealet ser annorlunda om tio år kommer jag att utgå ifrån det. Men det kommer alltid att vara den mediala bilden jag refererar till, även om denna bild kommer att förändras genom tiderna

GN: Man måste också tänka på att även moral och etik är till salu.

ADP: Absolut.

AL: I högsta grad, tycker jag. Man kan ta ett exempel som jag anser är ganska tydligt: De dockor som finns att köpa idag. Det skrämmer mig att gå till leksaksaffärer och ser hur dem fortfarande täcker en hel del av de traditionella stereotyperna. Även de som kallas ”etniska dockor” representerar de traditionella köns- och skönhetsidealen.

MD: Jag skulle vilja återkomma till frågan om media som maktstruktur. Naturligtvis är jag influerad av media och lånar ibland det språk som skapas där, men den estetik som jag använder i mina videoverk är snarare baserad på en äldre berättartradition. Om jag ska knyta an till media så är det närmast nyhetsuppläsningar. Den estetik som Alessandra använder däremot är hämtad från Tv-reklam och andra kommersiella media. En annan sak som jag skulle vilja återkomma till är det som sagts om självbiografiska verk; att det finns en risk för att andra inte hittar en ingång i dem och att det självbiografiska stoffet kan tömmas ut.

AL: Om det är enbart självbiografisk, javisst. Då bli det för centrerat. Man ger inte plats till andra att hitta sina egna frågor i det.

MD: Jag tycker det är omöjligt att berätta om sig själv utan att andra hittar öppningar i verket.

AL: Ju, jag tycker att det går. Beroende på egen erfarenhet har betraktarna olika möjligheter till att hitta öppningar i verket. Ett verk kan upplevas som "självcentrerad" om den välter en berättelse över betraktaren utan att ger utrymme för egna associationer och upplevelse.

GN: Om man tar Tracey Emin som exempel av självcentrerad...

MD: Jag tycker att hon är bra.

GN: Hon lyfter säkert upp vissa polemiska ämnen i hennes verk men jag ser ingen ambition till en vidare diskussion efter det att hon har presenterat klart sin historia. Däremot tycker jag att hon är bra på att utveckla ett slags "creating (identity) by numbers" dvs. att konstruera sig själv genom att länka ihop livshändelserna.

MD: Jag förlitar mig på att botten i en själv är botten i andra. Man har en del saker gemensamt, vi delar vissa strukturer. När jag berättar om mitt vardagsliv så blir beröringspunkten den att betraktaren står där och tänker: jaha..., hur skulle jag ha berättat om mina tröjor eller guidat runt i mitt hem. Och så till detta om att det självbiografiska stoffet kan tömmas ut: man ändrar sig hela tiden, dessutom skapar man många olika identiteter parallellt. Både det ena och det andra gäller i större utsträckning i vår tid än i tidigare epoker.

GN: Du har en stor poäng där. Verken som "Middag med Mig Själv" har mycket att göra med att visa att vi idag är inte bara ett enda "paket" men att vi kan uppträda som olika personer beroende på vilka sociala sammanhang vi är med. Det intressanta med verket är att man inte ser dina personliga svar till alla dessa externa krav som ställs på dig från t.ex. din mamma, bästis eller pojkvän. Man får en stark känsla av hur våra närmaste kretsar kan bli påträngande ibland. Det är ett slags mentalt våldtäck, tycker jag.

AL: Jag håller med det som anknyter till diskussionen om "multiple identities" som vi hade tidigare. Som jag resonerar är identitet inte något fastställt form utan i ständigt rörelse. Man antar idag flera olika roller och i vissa fall är de mer och mer tillfälliga. Jag upplever också ett slags kontradiktion mellan två krafter som möts. En del av oss vill vara flexibel och vill förnyas och strävas efter förändring, och en annan del som inte vill det och som gärna stannar i det som var. Och detta sker i ett komplex och multikulturellt samhälle. I det höga tempo vi lever i idag som Alessandra nämnde innan, tror jag inte det är möjlighet för oss människor att samtidigt vara aktiv och alltid medveten om hur den identitetsskapande processen pågår. Men vi kan genom undersök-

ning försöka förstår det. I vilket fall som helst vissa verkar behöva agera mot manipulering som sker i media. Där är berättande teknik verkligen målmedveten, hur mycket utrymme för egen reflektion finns i det?

GN: I många av dina verk Alessandra har du diskuterat personligheten som ett slags valuta i en social "value-exchange" situation. Den sociala sfären blir en reflektion av det ekonomiska där man försöker skapa ett slags "överbavelse" för att kunna sälja in sig socialt. Hur ser du på det?

ADP: Att kunna sälja in sig blir allt mer viktigt. Idag ser vi tendenser där man redan i skolan blir "drillad" i att kunna sälja sig själv. Man ska vara den där "produkten" och samtidigt kunna marknadsföra denna produkt. Man måste lära sig att känna till alla koder och de olika språk som förekommer i olika sammanhang t.ex. att vara rätt klädd till en arbetsintervju, att skriva rätt sorts CV. Det gäller att sträva mot det som är normalt, man ska passa in, samtidigt som man ska vara personlig och originell. Dessa två motpoler blir framförallt tydliga inom vissa ungdomskulturer. När man växer upp har många behovet av att känna sig speciella, de vill sticka ut ur mängden samtidigt som man också har behovet av att känna en stark tillhörighet. Ta t.ex. punkarna, de signalerar tydligt att de inte är som alla andra samtidigt som de tillsammans har något gemensamt, de är trots allt normala eftersom de finns tusentals andra som använder sig av samma estetik.

GN: Men det kan finnas en del materialvinst i det hela också, beroende på de olika val man gör.

ADP: Absolut. Titta bara på reklamer som använder sig av slogans som t.ex. "BE YOURSELF". Just du blir tilltalad, men det blir också alla andra och helt plötsligt är alla "sig själva" och alla har samma skor!

GN: Tror du att man anpassar sig själv medvetet för att få socialt välbefinnande? Jag menar känslan att vara unik men samtidigt inte känna sig utanför.

MD: Det är viktigt att man ska vara "väloljad" i olika sociala sammanhang. Man kan fortfarande identifiera kulturella skillnader mellan USA och Sverige inom det området. Jag tänker på slogans som "give the public what the public wants" eller "kunden har alltid rätt".

GN: Mycket i ditt verk handlar om att gå med på andras krav för att kunna få lite lugn och ro i tillvaron...

MD: Ja, man måste gå med på det andra vill med en och kanske vilja det själv också för att få lugn och ro. För att äntligen kunna få äta en middag med sig själv, vilket tycks vara en omöjlighet och det kanske är bra...

AL: En annan sak som jag har tänkt på är det är att vi lever fortfarande i en kultur där den starkaste får makten.

MD: Eller rikaste...

AL: Exakt! Man måste vara bäst på alla sett och ha mer och mer pengar och resurser.

GN.: Men i dagens samhälle är det inte etiskt att använda fysiskt makt Jag kan inte bara slå folk i huvudet för att få det jag vill...

AL: Klart att du kan det ... (alla skrattar)

GN: Javisst. Men vi använder oss idag av mer sofistikerade strategier för att få det vi vill. Som t.ex. att skapa en idé av sig själv som något slags övermensch - intelligent, sexig, självsäker, rolig, snygg... men ändå lite slarvig. Vad mer måste man vara!?

AL: kaxig

ADP: och framför allt ödmjuk....

AL: Glöm inte att vara dig själv... (alla skrattar)

GN: Hur tar man itu med allt detta?

ADP: Det var något som har nämnts tidigare och som fick mig att tänka på att även om jag i det här sammanhanget är den som framför allt bygger upp mina verk utifrån en fiktion, så förvånar det mig ständigt hur människor som ser mina verk så gärna vill att de ska handla om mig personligen. De vill inte acceptera att det inte är mitt subjektiva jag som det handlar om. Jag tycker att det är otroligt intressant hur en bild eller en text kan vara starkare än det vi har framför oss, det verkliga.

GN: Jag märker att både "You Are All I Need To Get By" och nu "Alessandra Di Pisas Videodiarý" handlar också mycket om misslyckandet.

ADP: Det jag vill diskutera är framför allt den enorma produktionsapparat som ligger bakom skapandet av de här bilderna. Bilden av en filmstjärna är producerad av en mängd skickliga yrkesmänniskor och som ”vanlig människa” är vi dömda att misslyckas då vi försöker att efterlikna dessa perfekta bilder. Reklamen är framförallt baserad på att vi hela tiden ska söka tillfredsställelse. Det ligger i reklamens natur att vi aldrig till fullo ska kunna bli tillfredsställda. Därför slutar vi heller aldrig att konsumera.

MD: Om vi någonsin når den punkten där vi blir helt nöjda blir alla reklamkampanjer.

Magdalena Dziurlikowska is a former art student at Umeå's University and now finishing her education at Konstfack. Previously she has been an art history student in England and Sweden, and has also worked as a guide for Moderna Museet and Nationalmuseum in Stockholm. Her experience as museum guide resulted in the work "Visning" (guided tour) where she gives a group of people a guided visit to her own apartment. In her work "Middag med Mig Självt" (Dinner with Myself) she provokes us into rethinking how absurdly different we act and are acted upon in the eyes of our beholders.

Exhibitions: Vårsalongen, Liljevalchs Konsthall, Stockholm, 2005/2003 - Konstfack STHLM, Kristinehamns konstmuseum, 2004 - Memento, Bror Hjorts Hus, Uppsala, 2004 Vårsalongen, First Impressions, Galleri 60, Umeå, 2004

Alejandra Lundén is at her last year at Konstfack. She works in a very intimate and complex way the layers of relation between individuals. One of the ways she does it is through investigating levels of engagement and understanding of art with her audience and more importantly, in herself. In the work chosen for this exhibition, Alejandra reviews the concept of family as essential determinative of one's identity by creating "five minute" families.

Exhibitions: Please Disturb, Svensk Form, Stockholm, 2005 - Zanabazar Museum, Ulan Bator, 2004 - San Francisco Art Institute, 2002

Alessandra Di Pisa is a former student at the Goldsmith College in London, and now finishing her Master in Arts at Konstfack. She has widely experimented different approaches in order to discuss the issues around the creation of one's persona. In works as "I AM" and "Personality Test" she reveals the contrast between the urge of the subject (herself) to affirm itself as unique entity and the impossibility of avoiding stereotypes.

Exhibitions: Vårsalongen, Liljevalchs Konsthall, Stockholm, 2003 - Random-ize Film & Video Festival, Beijing, Malmö, Taipei, 2003 - Innerside: Projections. The Redgate Gallery, London, 2003 - Homebase. Tokyo, Japan, 2002 - Studio 42. Stockholm, 1998

Giovanni Naves is the curator of the exhibition. He is a student at Konstfack's International Curator Programme and have earlier studied Fine Arts in Brazil and is also finishing his Master in Art History at Stockholm's University. He is actually driving Galeria Parangolé, a gallery/project room which is dedicated to relational artworks and also running the web-based art magazine Provocateur.